

2024: een jaar vol uitdagingen	3
Stichting Het Kruispunt: wie zijn wij?	7
Wat betekent Het Kruispunt voor de bezoekers?	11
Dak- en thuisloosheid in Nijmegen en omgeving: de ETHOS-telling	13
Dak- en thuisloosheid in Nijmegen en omgeving: de ETHOS-telling	15
Activiteiten van Het Kruispunt in 2024	16
Activiteiten van Het Kruispunt in 2024	17
Inloopdagen	17
Atelier van de Overlevingskunst	19
Vieringen	23
Uitvaarten	23
Allerzielenviering	25
Feestdagen	27
Vrijwilligers en bestuur	30
Vooruitblik naar 2025	34

2024: EEN JAAR VOL UITDAGINGEN

Inleiding

In 2024 vond in verschillende regio's in Nederland een telling plaats van het aantal dak- en thuislozen, de zogenaamde ETHOS-telling. Een van die regio's was Gelderland-Zuid, zeg maar Nijmegen en omgeving. De telling bracht aan het licht dat er in onze regio 1.357 dak- en thuisloze mensen zijn en in de stad Nijmegen 659. Een derde van het aantal dak- en thuislozen is vrouw. Elders in dit jaarverslag leest u meer over de ETHOS-telling. Maar het is goed nu al te melden dat de groep dak- en thuisloze mensen aanzienlijk groter is dan tot nu toe werd aangenomen én dat zij groeit.

Dat laatste ervaart ook de Stichting Het Kruispunt. De groep regelmatige en onregelmatige bezoekers van onze inloop neemt toe (ook daarover meer in dit jaarverslag). Zij verandert bovendien van samenstelling. Dat geldt ook voor de dak- en thuisloze mensen die onze pastores ontmoeten op straat, in de parken van Nijmegen of bij de andere opvangplekken die zij regelmatig bezoeken. Daarmee werd 2024 voor Het Kruispunt opnieuw een jaar vol uitdagingen.

Die uitdagingen werden door de pastores, de vrijwilligers en het bestuur met volle inzet en toewijding aangenomen. De viering van het vijftiengjarige bestaan van de Stichting Het Kruispunt in december 2023 en de brede waardering voor ons werk die toen werd uitgesproken, werd als een grote stimulans ervaren. Vanaf januari 2024 was ons pastoresteam weer op volle sterkte. Dirma van de Wetering-van de Haar had in november 2023 afscheid genomen van het straatpastoraat om op zoek te gaan naar een andere baan in de geestelijke verzorging. Inge Smit-van der Tak uit Nijmegen, afgestudeerd als socioloog en als theoloog, kwam als beste kandidaat uit de nieuwe wervingsprocedure naar voren. Zij startte in januari 2024 als nieuwe collega van Lenneke van Maren. Al snel raakten de beide pastores goed op elkaar ingespeeld. Zij vormen een sterk team en hun werk wordt door onze doelgroep zeer gewaardeerd.

In het jaar 2024 werd de wekelijkse activiteit van de inloop, op drie middagen, voortgezet. Dat kon dankzij de inzet van een enthousiaste groep vrijwilligers. In 2024 namen enkele vrijwilligers afscheid, maar er meldden zich ook voldoende nieuwe vrijwilligers, zodat het team

op sterkte bleef. Dit gaf de pastores de mogelijkheid om niet voortdurend bij de inloop aanwezig te hoeven zijn. Zij konden meer de straat op, de stad in, om dak- en thuislozen op hun eigen plekken op te zoeken, soms ook in het ziekenhuis of in de bajes. Soms begeleidden zij een bezoeker bij een bezoek aan de rechtbank of aan een gemeentelijke instantie. Ook konden zij regelmatig contacten onderhouden met de andere instanties in Nijmegen die zich inzetten voor dak- en thuislozen en konden zij de opvangplekken bezoeken. Ook de laagdrempelige vieringen op de zondag, vanaf oktober 2024 nu twee keer per maand, op de eerste en de derde zondag van de maand, konden voortgezet worden. Aansluitend was er een lunch aan een gezellig gedekte tafel: voor veel bezoekers een zeldzame ervaring en daardoor een klein feest.

Maar het was niet alleen feest in 2024. Verschillende keren werden wij in het afgelopen jaar geconfronteerd met het overlijden van dak- en thuisloze mensen. De pastores konden daarbij steeds een belangrijke rol vervullen, bijvoorbeeld in een herdenkingsdienst en door gesprekken met de kameraden van de overledenen.

Het bestuur kwam in 2024 op volle sterkte door de toetreding van Ruud Hullegie, die al vrijwilliger was bij de inloop. In de loop van het jaar nam hij het penningmeesterschap over van Ben Koopmans, die wel gewoon bestuurslid bleef. Het bestuur bestond in 2024 verder uit voorzitter Jouke Osinga, secretaris Peter Nissen en lid Theo van Driel. In 2025 hoopt het bestuur eindelijk ook een vrouwelijk bestuurslid te mogen begroeten.

Stichting Het Kruispunt: wie zijn wij?

De Stichting Het Kruispunt is in 1998 opgericht om voortzetting te geven aan het werk van twee katholieke priesters die zich in Nijmegen inzetten voor het pastoraat aan dak- en thuislozen, pater Jan Eijkman scj en pater Fons Meijer msc. Aanvankelijk gebeurde dat in en vanuit de lutherse kerk aan de Daalseweg en sinds 2003 vanuit de Titus Brandsmakapel aan de Doddendaal (Kroonstraat 114). Het Kruispunt heeft van de Titus Brandsmakapel een inloophuis gemaakt en een plek van waaruit het straatpastoraat wordt beoefend: een huiskamer voor de mensen zonder thuis. Zo wordt sinds 1998 letterlijk en figuurlijk ruimte geboden aan (ex)dak- en thuisloze mensen. Wat drijft hen, wat houdt hen bezig en wat geeft hun leven kleur? Het Kruispunt biedt gelegenheid hierbij stil te staan, zowel in en rond de Titus Brandsmakapel als bij de ontmoetingen op straat en bij de andere opvangplekken (het Kasteel, MFC, de Steeg en de winteropvang).

Bij Het Kruispunt staat de presentiebenadering centraal, die in Nederland vooral is ontwikkeld door de andragoog en theoloog Andries Baart. Hierbij ligt de nadruk op de

relatie tussen mensen en op relatiegericht werken. Het gaat om medemenselijkheid en aansluiten bij de ander, waarbij sociale insluiting en waardigheid centraal staan. Het gaat erom er te zijn voor mensen op momenten die voor hen tellen. Dat kunnen momenten van verdriet en pijn, van wanhoop en eenzaamheid zijn, maar ook momenten van kleine vreugde en van hoop. De presentiebenadering ligt aan de basis van alle activiteiten die worden ondernomen, maar komt in het bijzonder tot uiting in het straatpastoraat.

In alles wat er binnen Het Kruispunt gebeurt, staan de volgende kernwaarden centraal: laagdrempeligheid, openheid en medemenselijkheid. We richten ons onvoorwaardelijk en onbevooroordeeld op de ander, wij zijn betrokken bij de ander en helpen de ander om zijn eigen kracht en waardigheid te ontdekken. Aandacht voor de ander en respect voor wie hij of zij is, zonder over hun situatie te oordelen, is daarbij het uitgangspunt. Die aandacht kan zich al uiten in kleine gebaren. Kitty Mul, straatpastor in Den Haag, noemde in een artikel in het tijdschrift *Speling* (2024, nummer 2) het straatpastoraat 'knuffelpastoraat': 'Vaak schieten woorden tekort, maar zegt een aanraking alles.'

Waar mogelijk biedt Het Kruispunt ook bescheiden materiële hulp: met een deken, een slaapzak, nieuwe sokken of schoenen, of met een verwijzing naar een andere instantie, zoals de verslavingszorg, de GGD, de GGZ, de Kledingbank en de Praktijk Buitenzorg (de straatartsen in Nijmegen). Een van die straatartsen is ook bestuurslid van de Stichting Het Kruispunt.

Het Kruispunt bestaat uit vijf groepen mensen die nauw met elkaar samenwerken en op elkaar betrokken zijn:

- de bezoekers
- de vrijwilligers
- de pastoraatsgroep
- het bestuur (ook allemaal vrijwilligers)
- de twee beroepskrachten

Op afstand is een groep subsidiënten en donateurs bij het werk van Het Kruispunt betrokken. Zij maken het werk met financiële en morele steun mogelijk.

Financiële steun en morele support krijgt de Stichting Het Kruispunt van de gemeente Nijmegen. Ambtenaren en bestuurders die betrokken zijn bij het sociale welzijn

in de stad laten regelmatig hun waardering blijken voor het werk van Het Kruispunt. Van grote betekenis voor ons werk is ook de financiële ondersteuning die wij krijgen van het Kansfonds/Fonds Franciscus, van de Fred Foundation, van de Stichting Het Cellebroederenhuis in Nijmegen en van rooms-katholieke en protestantse kerkgemeenschappen, die met enige regelmaat een collecte in een kerkdienst of een gift van de diaconie voor ons bestemmen. Door een gift uit 2024 van een van de Nijmeegse Rotary-afdelingen is het mogelijk geworden om vanaf januari 2025 een keer per maand pedicurebehandelingen aan de mensen van de straat aan te bieden. Het financiële jaaroverzicht over 2024 is te vinden op de website van de stichting: <https://www.kruispuntnijmegen.nl/jaarverslag-en-jaarrekening/>.

Wat betekent Het Kruispunt voor de bezoekers?

Onze bezoeker is soms een vrouw, maar meestal een man, en ligt 's nachts in de Ooijpolder, het Goffertpark, het Kronenburgerpark, de nachtopvang of eenzaam in een eigen appartement. Hij kan uit alle leeftijdscategorieën komen, van twintiger tot hoogbejaard. In 2024 merkten wij een toename van het aantal jonge daklozen in Nijmegen, soms nog geen twintig. Ook bleef een aantal daklozen uit Oost-Europa onze inloop trouw bezoeken, vooral Polen, maar ook mensen uit andere landen. Zij zijn naar Nederland gekomen als arbeidsmigrant, maar met het verlies van hun werk verliezen zij ook hun onderkomen. Een nieuwe ontwikkeling is dat het aantal vrouwelijke bezoekers van de inloop is toegenomen. Soms zijn het vrouwen die ook in het verleden kwamen, maar enkele jaren onzichtbaar zijn gebleven, en soms zijn het vrouwen die als bezoeker van Het Kruispunt nieuw zijn. Een tweede verandering is de toename van het aantal bezoekers van kleur: mensen uit andere continenten, vooral Afrika en Azië, die op een

of andere manier op drift zijn geraakt en in Nijmegen op straat zijn beland.

Onze bezoeker heeft geen plek die hij of zij echt een thuis kan noemen. Ook heeft hij een klein tot geen sociaal netwerk om zich heen. Want ook wie een huis heeft, heeft daarmee nog niet onmiddellijk een echt thuis. Onze bezoeker is vaak verslaafd (geweest), heeft soms geestelijke gezondheidsproblemen of een andere (verstandelijke of ook lichamelijke) beperking. Een bezoeker is soms ook economisch dakloos geworden door een arbeidsconflict, een oplopende huurachterstand, een scheiding of een faillissement. Af en toe heeft hij of zij niet de juiste documenten om in Nederland te mogen verblijven. Vaak is er sprake van een combinatie van oorzaken die dak- of thuisloosheid hebben veroorzaakt.

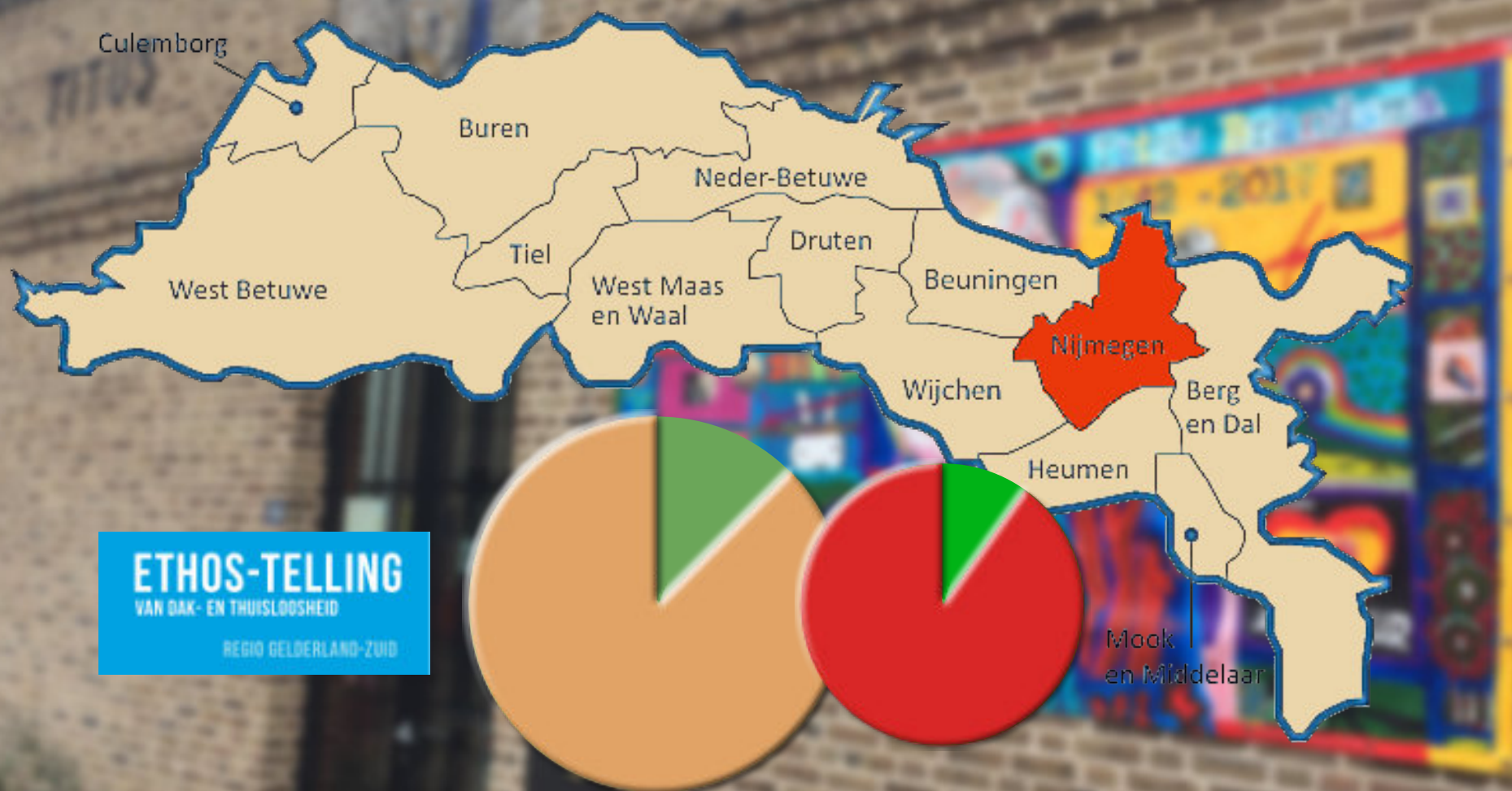
Maar onze bezoeker kan óók degene zijn die heeft afgerekend met het leven op straat, die strijdt voor een beter leven en die daar succesvol in is. Succesvol, vanuit eigen kracht en soms met behulp van mensen die mensen van de straat (proberen te) begrijpen.

De bezoekers van Het Kruispunt zijn voornamelijk op zoek naar een plek om samen te komen met lotgenoten omdat er daar begrip is voor elkaars situatie. De algemene gedachte is: Ja, ik ben hulpbehoevend, maar ik ben niet alleen; er is een plek waar ik heen kan gaan om mij minder eenzaam te voelen, waar er naar mij geluisterd wordt, waar er begrip is voor mijn situatie, waar hulp wordt geboden en waar niets hoeft. Een plek waar ik gewaardeerd word en samen kan komen met gelijkgestemden. Een plek waar ik ook iets kan bijdragen: een eitje bakken, het tuintje verzorgen, meehelpen een maaltijd voor te bereiden, betrokken zijn bij de vormgeving van een viering. Een plek waar niet over mij geoordeeld wordt, waar ik niet van alles hoeft uit te leggen en waar ik met rust word gelaten als ik dat wil.

De verschillende hulpverleningsinstanties in Nijmegen, waarmee Het Kruispunt goed contact heeft, zien Het Kruispunt als een laagdrempelige plek waar bezoekers kunnen komen om op adem te komen en gewoon kunnen en mogen zijn wie zij zijn. Dát is de kracht van Het Kruispunt. Een plek waar mensen gezien, gehoord en gewaardeerd worden maakt van Het Kruispunt een unieke plek. Dit komt in het bijzonder tot uiting in het

straatpastoraat en in het verzorgen van uitvaarten voor dak- en thuislozen. Uit die laatste activiteit is Het Kruispunt ontstaan: het verzorgen van een menswaardig afscheid van het leven. Zo weten de 'achterblijvers' ook dat ook zij niet zullen worden vergeten wanneer het hun tijd is om heen te gaan.

ETHOS-TELLING
VAN DAK- EN THUISLOOSHEID
REGIO GELDERLAND-ZUID

Totaal aantal daklozen Regio
Gelderland zuid: 1197
Waarvan 160 kinderen

Aantal daklozen Nijmegen: 590
Waarvan 69 kinderen

Dak- en thuisloosheid in Nijmegen en omgeving: de ETHOS-telling

In april 2024 werd voor de tweede keer in Nederland een zogenaamde ETHOS-telling gehouden, deze keer in zes verschillende regio's. Een daarvan was de regio Gelderland-Zuid. Die omvat de gemeente Nijmegen, de omliggende gemeenten en de gemeenten in het Rivierenland. Het Kruispunt was een van de 76 organisaties en instanties die aan de telling deelnamen. Het onderzoek was mogelijk gemaakt door het Kansfonds en werd begeleid door de Hogeschool Utrecht.

ETHOS staat voor 'European Typology of Homelessness and Housing Exclusion.' De telmethode is ontwikkeld door de hoogleraar Koen Hermans aan de KU Leuven. Zij brengt dak- en thuisloosheid in verschillende categorieën in beeld. Niet alleen dus de 'klassieke' dakloze: de buitenslaper. Maar ook mensen die in een noodopvang of tijdelijke opvang verblijven, in een instelling, op een camping, in een auto of camper, en mensen die tijdelijk bij familie onderdak hebben gevonden. Het onderzoek heeft het beeld van dak- en

thuisloosheid ingrijpend veranderd, want vooral de laatstgenoemde categorieën bleven lang onzichtbaar.

Het aantal dak- en thuisloze mensen in Nederland is aanzienlijk groter dan lang werd gedacht. Dat is wel de belangrijkste conclusie uit de telling. Ook bracht het onderzoek aan het licht dat ongeveer een derde van de dak- en thuislozen vrouwen zijn. Ten slotte werd duidelijk dat ook veel kinderen in Nederland geen reguliere woonsituatie hebben. In de hele regio Gelderland-Zuid bedroeg bij het onderzoek in april 2024 het aantal dak- en thuisloze volwassenen 1.197 en het aantal kinderen 160, samen dus 1.357 dak- en thuislozen. Voor de gemeente Nijmegen bedroeg het aantal 590 volwassenen en 69 kinderen, samen dus 659.

Onder de bezoekers van Het Kruispunt vormen mensen die tijdelijk bij familie een noodonderdak hebben gevonden een kleine minderheid. Onze bezoekers behoren vooral tot de buitenslapers en de mensen die van noodopvang en tijdelijke opvang gebruik maken. Die eerste groep telde in april 2024 in Nijmegen 62 mensen, overwegend mannen. In de noodopvang en tijdelijke opvang verbleven in Nijmegen 183 mensen (109 in

noodopvang en 74 in tijdelijke opvang). Tot de bezoekers van Het Kruispunt behoren daarnaast mensen die wel een dak hebben, maar geen thuis. Vaak zijn zij ex-daklozen. Deze groep is bij de ETHOS-telling niet meegenomen.

Bij het onderzoek werd ook gevraagd naar de aanleiding of de oorzaak van de situatie van dakloosheid. Veel genoemd werd een huisuitzetting wegens huurschuld, overlast of drugshandel. Een veel voorkomende oorzaak lag ook in de relationele sfeer: een conflict met familie of huisgenoten, een relatiebreuk of een onveilige thuissituatie wegens huiselijk geweld of verwaarlozing. Daarnaast is er een groep daklozen die als vluchteling (bijvoorbeeld wegens een oorlogssituatie) of als arbeidsmigrant naar Nederland zijn gekomen. In het laatste geval was er vaak tijdelijke huisvesting via de werkgever. Maar zodra het werk voorbij was, verdween ook de woongelegenheid.

In 2025 volgt een derde ETHOS-telling, dan in negen verschillende regio's in Nederland. De tellingen moeten bijdragen aan de uitvoering van het Nationaal Actieplan Dakloosheid 2023-2030. Naar aanleiding van de telling

hebben ook de gemeenten in de regio Gelderland-Zuid het initiatief genomen voor een regionaal plan dak- en thuisloosheid. Het volledige rapport over de telling in deze regio is te vinden via de volgende link: <https://www.hu.nl/onderzoek/publicaties/iedereen-telt-mee-ethos-telling-van-dak--en-thuisloosheid-in-regio-gelderland-zuid>.

Activiteiten van Het Kruispunt in 2024

Inloopdagen

Op drie middagen in de week (maandag, woensdag en vrijdag) was de Titus Brandsmakapel ook in 2024 een gastvrij thuis voor dak- en thuislozen. Dat gebeurde het hele jaar door, behalve in de week van de Vierdaagse. Gemiddeld kwamen er twintig tot dertig bezoekers per middag, afhankelijk van onder meer het weer en de vraag of er warm eten werd aangeboden. Bij een grote toeloop werden de beperkingen van het gebouw zichtbaar: te klein, slechts één toilet, geen spreekkamer voor de straatpastor, en het werd al snel rumoerig door de slechte akoestiek. In de zomer speelde dit probleem minder, omdat de bezoekers dan bij droog weer ook buiten konden zitten. Aandachtspunt daarbij was wel het voorkomen van overlast voor de omwonenden. Dat lukte doorgaans heel goed. In een enkel geval konden irritaties door een goed gesprek met de burens worden weggenomen.

Er was altijd koffie, thee, soep en een koekje en op sommige dagen was er een warme hap: soep en op

vrijdag een heerlijke uitsmijter. Vaak werd door betrokken vrijwilligers als Franklin en professionele kok Gies op de woensdag een speciale maaltijd voor de bezoekers bereid. Omdat de Stichting Straatmensen tijdens het weekeinde geen warme maaltijden voor daklozen bereidt, hebben de bezoekers op maandag vaak honger. Daarom stond er dan brood en beleg gereed om zelf boterhammen te smeren. In 2024 ging Het Kruispunt voor het brood gebruik maken van de Voedselhub Nijmegen, een initiatief van het Huis van Compassie, dat voedseloverschotten bij supermarkten, stadsboerderijen en tuinderijen ophaalt. Vrijwilligers stonden op de inloopdagen samen met een van de pastores klaar om de bezoekers te verwelkomen. Er werden spelletjes gespeeld, er werd gekaart, rummikub gespeeld of gesjoeld, er werd gekletst. Bij mooi weer zaten de bezoekers buiten voor de kapel in het zonnetje. Wederkerigheid en betrokkenheid is belangrijk bij Het Kruispunt. Zo hield een van de bezoekers het kleine tuintje bij voor de kapel. Een ander hield het kledingrek bij. Een van de bezoekers bakte op vrijdag de uitsmijters. Er werd door de bezoekers geholpen met de afwas en met het opruimen van de kapel. Soms ging een van de

bezoekers mee wanneer een van de pastores een presentatie verzorgde over Het Kruispunt, bijvoorbeeld voor een kerkelijke gemeente, en vertelde dan ook zijn eigen verhaal.

De beide pastores gingen ook in 2024 weer regelmatig met een kan koffie de stad in. Bovendien gingen zij vanaf 2024 wekelijks naar de huiskamer van het MFC (Multifunctioneel Centrum van IrisZorg). Op verschillende plekken deelden zij koffie of thee uit met een koek en was er ruimte en gelegenheid voor een praatje en een luisterend oor. Daar waar nodig konden zij iemand doorverwijzen, een telefoontje plegen of iemand uitnodigen om naar de inloop te komen. Zeer belangrijk daarbij was om de vinger aan de pols te houden voor mensen die uit beeld dreigen te raken, de zogenaamde 'zorgmijders en buitenslapers'.

Atelier van de Overlevingskunst

In het verleden was het Atelier van de Overlevingskunst waarschijnlijk de meest bekende activiteit van Het Kruispunt. Bezoekers maakten creatief werk: schilderijen, tekeningen, graffiti. De versiering van de gevel van de Titus Brandsmakapel legt er nog steeds getuigenis van af. Met enige regelmaat werden er verkoopexposities gehouden. Van de opbrengst konden weer nieuwe doeken en schilderbenodigdheden aangeschaft worden. In 2017 kwam aan de activiteiten van het Atelier een einde.

Op 23 september 2024 is het Atelier van de Overlevingskunst opnieuw van start gegaan. Verschillende bezoekers hadden te kennen gegeven graag weer creatief aan de slag te gaan. Vrijwilligers met jarenlange ervaring bij het oude atelier, zoals Hans Garritsen en Thijs Frissen, hebben het nieuwe atelier geholpen met de doorstart. Die is gemaakt in goed overleg met het Cultuurhuis Lindenberg in Nijmegen. Het Kruispunt en De Lindenberg hebben samen een projectaanvraag geformuleerd en die bij enkele subsidiënten ingediend. Rond de jaarwisseling werd

Het Kruispunt
Nijmegen

VERSLAVEND Wcigagajace! ADDICTIVE!

duidelijk dat de aanvraag gehonoreerd werd, zodat het Atelier van de Overlevingskunst ook in 2025 door kan gaan. Er is professionele ondersteuning door Marjolein Leinweber, docente van De Lindenberg.

Op elke maandagmiddag is er, startend tijdens de inloop, gelegenheid voor bezoekers om artistiek aan de slag te gaan. Het aantal deelnemers varieert. Het atelier begon klein, maar geleidelijk groeide het aantal deelnemers tot doorgaans rond de tien. In de loop van 2025 zal er in De Lindenberg een automaat komen te hangen, waaruit mensen een klein kunstwerkje, een Pakje Kunst, voor 6 euro kunnen kopen. Een deel van de opbrengst is voor de maker, een deel voor de aanschaf van materialen.

Van 2 februari tot 1 maart 2024 was in de Ark van Oost, het wijkcentrum in Nijmegen-Oost een expositie van ouder werk uit het vroegere atelier. Zij werd geopend door Clemence, een van onze bezoekers, bekend als maker van graffiti met de tag (handtekening) Rebel. Hij vertelde hoe zijn werk tot stand komt. Verschillende werken werden verkocht, waarbij een deel van de opbrengst weer voor de makers was. Ook in 2025 wordt weer een expositie gepland.

Vieringen

De maandelijkse laagdrempelige viering op zondag werd in september uitgebreid tot een tweewekelijkse viering. Zij werden bij toerbeurt verzorgd door de pastores en soms door een vrijwilliger of bestuurslid. Regelmatig werden een of meer bezoekers inhoudelijk bij de viering betrokken, bijvoorbeeld bij de keuze van het thema of van de liederen. Het lied 'Wonen overal nergens thuis' van Huub Oosterhuis vormt telkens de afsluiting; het is min of meer het huislied van Het Kruispunt geworden. Vaak was er muzikale begeleiding (gitaar, viool) door een vrijwilliger of een bezoeker. De bezoekers werden steeds uitgenodigd om tijdens de viering een kaarsje te ontsteken en daarbij, als zij dat wilden, een intentie uit te spreken. Daar werd altijd graag gebruik van gemaakt. Na afloop van de viering was er steeds een gezellige lunch aan een gedekte tafel.

Uitvaarten

Ook in het afgelopen jaar overleden er verschillende (ex-)dak- en thuislozen in Nijmegen. Sommigen van hen waren vaste bezoekers van Het Kruispunt. Grote impact had bijvoorbeeld het overlijden van de Poolse bezoekers Pjotr en Jarek. Pjotr werd op 2 mei dood gevonden in een parkje in Cuijk en Jarek werd op 3 december dood aangetroffen in zijn tentje in het Valkhofpark. Voor beiden was er een herdenkingsviering in de kapel en in het uitvaartcentrum Meijer en ten Hove in Nijmegen-Lent, een keer met assistentie van een in Nijmegen werkzame Poolse rooms-katholieke priester. Ook waren er in de kapel drie uitvaarten van overledenen die door de RIBW waren begeleid.

Van de overledenen werd een foto geplaatst in de gedenkhoek van de Titus Brandsmakapel. Bezoekers kunnen daar een kaarsje aansteken en de overledenen op hun eigen manier herdenken. Dat gebeurde ook in de tweewekelijkse vieringen op zondag.

Allerzielenviering

Het Kruispunt is ontstaan uit de verzorging van uitvaarten voor dak- en thuislozen. Ook in 2024 zijn de overleden mensen van de straat op vrijdagmiddag 8 november herdacht tijdens een Allerzielenviering op de begraafplaats Jonkerbos. Daar is een Monument om te Herinneren geplaatst en een tweetal namenbomen, waarin plaatjes met de namen van de overledenen komen te hangen. Bezoekers, vrijwilligers, vrienden en familieleden waren naar de begraafplaats gekomen. De namen van de overledenen werden met respect genoemd en herdacht. Het Uitvaart Ensemble zong enkele liederen. Vrijwilliger Simon, priester-karmeliet, zegende de gedachtenisplek met wijwater. De gedenkplek op de begraafplaats was voor de Allerzielenviering keurig onderhouden, bijgeharkt en van nieuwe plantjes voorzien door de Stichting Dagloon.

Feestdagen

Feesten als Pasen, Sinterklaas en Kerstmis, vaak een moeilijke tijd voor mensen zonder thuis, zijn ook in het afgelopen jaar in de Titus Brandsmakapel gevierd. Met Pasen werd door leden van de Nederlands Gereformeerde Kerk in Nijmegen samen met vrijwilliger en professionele kok Gies een prachtige paasbrunch verzorgd.

Met Sinterklaas, die wederom waardig werd vertegenwoordigd door vrijwilliger Nando, was er warme chocolademelk, banketstaaf en speculaas en ook voor iedereen een tas met cadeautjes, ter beschikking gesteld door de diaconie van de Protestantse Gemeente Nijmegen.

Ook hebben veel bezoekers en vrijwilligers deelgenomen aan de jaarlijkse Wereld Daklozendag op vrijdag 11 oktober, dit keer in het Waalhalla Centrum. Het was een vrolijke ontmoetingsdag van bezoekers en betrokken hulpverleners, gepresenteerd door onze bezoeker Patrick Liefdevoll. Met lekkers, met muziek, met voetverzorging en kappers, met kunst van bezoeker Clemence, met gedichten van de straatdichter, met

straatdokters, kledingmarkt en als hoogtepunt: de (gratis!) frietkar. Burgemeester Hubert Bruls was aanwezig om de Ypsilon Jubileumprijs uit te reiken aan oud-wijkagent Jan Jacobs voor zijn enorme inzet voor de dak- en thuislozen in Nijmegen. Een impressie van de dag van Udo de Beatboxer is te vinden op YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=jZhFbApH6wl>.

Omdat er op Eerste Kerstdag al een brunch werd georganiseerd door Vagebond, besloot het Kruispunt langer open te blijven, zodat bij ons nog een gezellige nazit kon plaatsvinden. Vrijwilliger Karin maakte een zeer gewaardeerde Hollandse maaltijd (AVG: aardappelen, vlees en groente).

Vrijwilligers en bestuur

Behalve door de twee beroepskrachten wordt het werk van Het Kruispunt mogelijk gemaakt door een groep vrijwilligers. Dat waren er in het afgelopen jaar ongeveer vijftien, plus de vijf bestuursleden, die zich immers ook op vrijwillige basis inzetten. In 2024 moesten enkele vrijwilligers afhaken wegens andere werkzaamheden, gezondheid of leeftijd. Maar er kwamen ook weer nieuwe vrijwilligers bij, onder meer na een oproep in wijkkranten en huis-aan-huisbladen. Behalve de vrijwilligers die de inloop mogelijk maken, werkten er ook vrijwilligers op de achtergrond, bijvoorbeeld aan het onderhoud van de website en aan de financiële administratie van de huishoudelijke uitgaven (de 'bonnetjes').

Er werd besloten om enkele malen per jaar een bijeenkomst met de vrijwilligers te beleggen. In 2024 waren er drie bijeenkomsten met de vrijwilligers. Die stonden deels in het teken van scholing en deels ook in dat van gezelligheid. Zo was er een vrijwilligersbijeenkomst over gezondheidsaspecten van dak- en thuisloosheid en een over het thema 'omgaan

met agressie'. Ook gingen de vrijwilligers een avond creatief aan de slag onder leiding van Ellen Hoogveld, een van de dragende krachten van het vroegere Atelier van de Overlevingskunst. Limburgse vlaai werd een vast ingrediënt van de vrijwilligersbijeenkomsten.

Enkele nauw betrokken vrijwilligers vormen samen met de pastores de Pastoraatsgroep. Zij denken na over het alledaagse beleid en over bijzondere activiteiten. Door het vertrek van twee leden, onder meer wegens verandering van werk, is de Pastoraatsgroep in 2024 geslonken. Maar er is goede hoop dat zij in 2025 weer versterking krijgt.

Een vrijwilligster van Het Kruispunt was actief op de tippelzone van Nijmegen, De Baan. Zij bezocht daar, soms met een van de pastores, ook in 2024 met enige regelmaat de huiskamer De Cirkel van Iriszorg. Zij boden er een luisterend oor aan de dames die daar even binnenlopen voor koffie, aandacht en een adempauze. Op De Baan werken de meest kwetsbare vrouwen van de stad en ook hen willen wij niet vergeten.

Het bestuur heeft in het afgelopen jaar vrijwel maandelijks vergaderd. De fonds- en subsidiewerving,

het onderhoud van het gebouw, het werkoverleg met de pastores, het vrijwilligersbeleid en de bedrijfsveiligheid waren vaste agendapunten.

De situatie van dak- en thuislozen kreeg ook afgelopen jaar regelmatig aandacht in de lokale media, vooral in het dagblad De Gelderlander. Vaak was daarbij ook inbreng van een van onze beide pastores. De aanleiding was soms de overlast die sommige daklozen bezorgen aan winkeliers en bewoners van de binnenstad van Nijmegen. De jaarlijkse Daklozendag leidde afgelopen jaar tot een uitgebreid artikel in De Gelderlander, evenals het pleidooi van GroenLinks voor het aanstellen van een soort 'straathulpcoach'. Maar ook het overlijden van enkele daklozen kreeg op respectvolle wijze aandacht in de lokale media. Jan, een van onze trouwe bezoekers, kon het verhaal van zijn leven als dakloze doen in interviews met het dagblad De Gelderlander (op 9 november 2024) en in het kerstnummer van het blad van de Dominicuskerk in Nijmegen. De pastores konden het werk van Het Kruispunt bij verschillende gelegenheid presenteren, onder meer in een samenkomst in de Stevenskerk en tijdens een lezing voor het Vincent de Paul Center in Nijmegen.

Vooruitblik naar 2025

De toestand in de wereld baart veel mensen zorgen. Er heerst onzekerheid en angst. De mensen van de straat zijn niet anders gewend dan te leven met onzekerheid. Hun bestaan kent weinig geborgenheid. Het Kruispunt ziet het als zijn opgave en uitdaging om aan dak- en thuisloze mensen toch enige geborgenheid te bieden: een gevoel van er te mogen zijn.

De vraag naar zingeving, naar de betekenis van het menselijk bestaan, blijft in Nederland, juist in een tijd van ontkerkelijking en secularisatie, voor veel mensen een urgente vraag: wat doet mijn leven ertoe? Vragen van deze aard, dus zingevingsvragen, spelen ook en soms op een heel pregnante wijze voor mensen zonder dak en thuis. Het Kruispunt ziet hierin zijn eigen unieke bijdrage in de zorg voor mensen van de straat in Nijmegen. Ons werk blijft ook in 2025 onverminderd noodzakelijk. Het Kruispunt wil ook in 2025 oog en oor blijven houden voor de mensen van de straat. Want zij verdienen het.

